

Список використаних джерел

1. Саблук П.Т., Бойко В.І. Мостенська Т.Л. Економіка виробництва молока і молочної продукції в Україні : монографія. Київ : ННЦІАЕ, 2005.
2. Кивейша Е.Й. Повышение экономической эффективности кормопроизводства. Минск : Ураджай. 1980. 247с.
3. Зрібняк Л.Я., Полозенко М.Г., Короновська Т.Д. Організація і планування сільськогосподарського виробництва ; за ред. Зрібняка. Київ : Вища школа. 1989. 350 с.
4. Мертенс В.П. Економіка сільського господарства ; за ред. В.П. Мертика, В.І. Мацибори, Л.Ф.Жигало. Київ : Урожай, 1995. 288 с.
5. Емельянов А.М. Экономика сельского хозяйства. Москва : Экономика, 1982. 560 с.
6. Зінченко О.І. Кормовиробництво : навчальне видання. Київ : Вища освіта, 2005. 448 с.

Оганесян Валерік
аспірант

Місюк Микола

д-р екон. наук, професор

Подільський державний аграрно-технічний університет
Кам'янець–Подільський, Україна

СУЧАСНИЙ СТАН ПОГОЛІВ'Я ОВЕЦЬ НА РИНКУ ПРОДУКЦІЇ ВІВЧАРСТВА

Галузь вівчарства на продовольчому ринку виступає важливим джерелом постачання споживчих продуктів харчування для населення і водночас забезпечує ринок та підприємства цінною сировиною [1, с. 36].

Виробництво продукції вівчарства належить до економічно вигідних галузей тваринництва. По-перше, висока адаптивна здатність овець забезпечує можливість незначних витрат на їх утримання та використання для господарських цілей малодоступних земельних угідь. По-друге, велика різноманітність видів продукції овець забезпечує високу сумарну ефективність використання поживних речовин корму (5–6 % вовна, 15–20 % баранина, 25–30 % молоко) [2, с.121], оскільки завдяки біологічним особливостям вівця споживає близько 600 видів рослин, споживає післяжнивні та післяукісні рештки, перетворюючи їх у високоцінні продукти та сировину.

За оплатою корму та кількістю одержаної продукції на одиницю витрачених кормів вівці не поступаються великій рогатій худобі, а за вовновою продуктивністю переважають усі інші види тварин [3, с. 278].

Щоб зробити аналіз сучасного стану поголів'я овець на ринку продукції

вівчарства, розглянемо динаміку поголів'я овець у всіх категоріях господарств по областях (табл.1), де за чисельністю поголів'я тис. голів станом на 2016 рік переважають: Одеська (276,0), Закарпатська (110,7), Харківська (35,2), Чернівецька (33,8), Миколаївська (32,6), Запорізька (31,4), Херсонська (29,8), Донецька (27,9), Дніпропетровська (25,9) області. Найменша кількість овець тис. голів спостерігається у: Тернопільській (1,7), Рівненській (5,2), Хмельницькій (5,8), Черкаській (7,2) областях. Якщо порівнювати з 1996 по 2016 рік, то значно поголів'я овець тис. голів скоротилося у Херсонській (-868,0), Запорізькій (-693,7), Одеській (-493,7), Дніпропетровській (-408,7), Миколаївській (-357,7), Полтавській (-336,9), Кіровоградській (-314,5) областях. Загалом по Україні з 1991 по 2016 рік поголів'я овець у всіх категоріях господарств зменшилось у 11 разів

Таблиця 1

Динаміка поголів'я овець у всіх категоріях господарств, тис. голів*

Області	Роки								Відхилення, (+, -)	
	1991	2001	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2016р. до 1991р.	2016р. до 2015р.
Україна	7896,2	963,1	1100,5	1093,2	1073,4	1066,7	785,8	743,9	-7152,3	-41,9
Автономна Республіка Крим*	1019,5	146,9	284,3	259,5	219,1	206,8	-	-	-	-
Вінницька	330,9	20,8	10,6	11,4	11,5	9,6	9,3	8,5	-322,4	-0,8
Волинська	126,1	11,6	7,7	8,3	8,4	8,5	8,6	8,6	-117,5	0
Дніпропетровська	434,6	8,9	30,1	29,2	29,2	28,5	28,0	25,9	-408,7	-2,1
Донецька	252,6	39,3	49,4	44,1	46,1	44,4	34,5	27,9	-224,7	-6,6
Житомирська	149,6	6,9	9,0	9,9	11,0	10,0	9,1	9,2	-140,4	0,1
Закарпатська	247,7	73,2	102,5	105,4	128,6	129,6	114,6	110,7	-137,0	-3,9
Запорізька	725,1	28,5	24,0	26,8	28,6	30,8	33,5	31,4	-693,7	-2,1
Івано-Франківська	55,6	22,4	7,1	8,0	8,7	9,2	9,3	9,2	-46,4	-0,1
Київська	55,1	3,0	8,9	8,7	8,3	8,2	8,0	8,6	-46,5	0,6
Кіровоградська	327,0	17,3	11,4	13,3	13,4	14,0	13,2	12,5	-314,5	-0,7
Луганська	210,7	21,5	30,2	28,3	28,6	30,5	16,1	15,0	-195,7	-1,1
Львівська	50,5	8,2	5,4	6,9	7,9	8,9	8,7	8,6	-41,9	-0,1
Миколаївська	390,3	20,8	30,3	28,7	29,7	33,3	32,7	32,6	-357,7	-0,1
Одеська	769,6	345,8	323,3	333,3	319,0	316,9	293,8	276,0	-493,6	-17,8
Полтавська	353,7	12,5	12,2	12,9	13,6	15,0	16,0	16,8	-336,9	0,8
Рівненська	84,6	5,8	4,8	5,4	6,7	6,8	5,9	5,2	-79,4	-0,7
Сумська	232,8	13,7	15,0	15,4	16,1	15,5	14,1	14,4	-218,4	0,3
Тернопільська	145,9	2,3	1,5	1,5	1,8	1,9	1,7	1,7	-144,2	0
Харківська	261,2	17,5	33,3	34,4	35,9	38,0	36,6	35,2	-226,0	-1,4
Херсонська	897,8	61,0	40,2	38,0	36,1	34,3	33,0	29,8	-868,0	-3,2
Хмельницька	238,3	10,8	4,8	6,1	5,4	6,0	5,9	5,8	-232,5	-0,1
Черкаська	226,3	8,8	7,0	8,1	9,0	8,9	8,2	7,2	-219,1	-1,0
Чернівецька	138,2	47,0	39,7	40,3	41,1	41,3	35,8	33,8	-104,4	-2,0
Чернігівська	172,5	8,6	7,3	8,8	9,1	9,3	9,2	9,3	-163,2	0,1

* Дані наведено без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим та м. Севастополя; за 2014-2016 рр. – також без урахування частини зони проведення антитерористичної операції.

Джерело: власні дослідження автора за даними[4]

Проведена оцінка сучасного стану вівчарства в Україні в цілому та в окремих регіонах держави може сприяти визначенню основних напрямів відродження галузі.

Список використаних джерел

1. Місюк М. В., Оганесян В. С. Теоретичні аспекти організаційно–економічного механізму функціонування ринку продукції вівчарства. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2016. С. 36.
2. Бусенко О.Т., Столюк В.Д., Могильний О.Й. та ін. Технологія виробництва продукції тваринництва; за ред. О.Т. Бусенка. Київ : Вища освіта, 2005. 496 с.: іл.
3. Вороненко В. І. Наукові основи сталого розвитку вівчарства. *Вісник аграрної науки*. 2006. № 3-4. С. 121-123.
4. Держкомстат України. URL : [http:// www.ukrstat.gov.ua](http://www.ukrstat.gov.ua). (дата звернення 22.01.2018).

Понедільчук Тетяна

канд. екон. наук, доцент

Білоцерківський національний аграрний університет

Біла Церква, Україна

ФОРМУВАННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО КАПІТАЛУ, ЯК ОДИН ІЗ НАПРЯМІВ ПІДВИЩЕННЯ ІННОВАЦІЙНОСТІ ГАЛУЗЕЙ ЕКОНОМІКИ КРАЇНИ

Різні класифікації та підходи до вивчення інтелектуального капіталу були розроблені протягом останніх десяти років, але даний науковий підхід знаходиться в стадії становлення. Його початок можна простежити починаючи з 1996 року, коли уряд Швеції опублікував доповідь під назвою «Благополуччя та безпека», де було розглянуте приховане багатство країни на основі моделі «Skandia Navigator» Л. Едвінсона [1]. У цій моделі інтелектуальний капітал ділиться на чотири основні складові:

- людська: знання, навички, здібності, освіта, творчість громадян;
- ринкова: привабливість з точки зору зовнішніх ринків міжнародних відносин;
- виробнича: інфраструктурна підтримка процесів накопичення знань;
- оновлення і розвиток: інвестиції в знання, інновації.

Кожна з цих складових оцінюється за декількома кількісними показниками з метою отримання цілісного уявлення про систему інтелектуального капіталу. Після спроби Швеції оцінити інтелектуальний капітал країни, модель Navigator була модифікована та застосована для оцінки інтелектуального капіталу Ізраїлю [2], арабського регіону [3], Канади та Сполучених Штатів. Але і на даний час залишається багато відкритих питань щодо національного інтелектуального капіталу як з академічної так і з практичної точок зору.

Так, наприклад Н. Бонтіс [3] визначає інтелектуальний капітал, як «приховані